Prevenció de residus a la llar



PENSA



En els últims anys hi ha hagut un augment espectacular de la generació de residus. Cada persona que viu en un país desenvolupat genera 1 kg de brossa per dia. Els europeus, per exemple, generen cada any uns 2 000 milions de tones de residus. Els espanyols generen 442 quilos de residus per persona a l'any, fet que suposa un 9% menys que la mitjana dels ciutadans de la Unió Europea. Però Espanya presenta un 53% més de presència de residus als abocadors que la resta dels europeus, segons una anàlisi publicada per EAE Business School el 2021.

Un dels principals problemes és l’excés d’envasat, principalment de plàstic.

El 3 de juliol del 2021 va entrar en vigor la Directiva europea (UE) 2019/904[1], que prohibeix la venda d'articles de plàstic d'un sol ús com palletes, bastonets, coberts o plats de plàstics, entre d'altres, per a lluitar contra la contaminació.

Cada europeu genera anualment 34,4 quilos de residus d'envasos de plàstic. Cada ciutadà europeu va generar el 2019 una mitjana de 34,4 quilos d'envasos de plàstic, segons Eurostat, que indica que el 41 % d'aquests productes es van reciclar, uns 14,1 quilos per habitant.

- Entre 9 i 12 milions de tones de plàstic acaben cada any al mar.
- S'estima que l'any 2050 hi haurà més plàstics que peixos al mar.

EL MILLOR RESIDU ÉS EL QUE NO ES GENERA!

SABIES QUE...



Aquesta enorme generació de residus es deu al nostre consum desmesurat, principalment en els països desenvolupats. **Ens hem convertit en la generació d'un sol ús**. A més d'utilitzar productes d'un sol ús, també rebutgem ràpidament la roba, els mobles, els mòbils, els ordinadors i un llarguíssim etcètera.

Podem canviar aquesta situació, canviant els nostres hàbits de consum. D'aquesta manera reduirem l'empremta que deixem al planeta, i podrem viure amb menys coses materials, viure una vida més rica en moments i experiències que ens facin sentir tot allò que és veritablement important.

Podem seguir **la regla de les 6 erres**. Molt important que sigui en el següent ordre:



- **REFLEXIONAR** sobre els nostres hàbits de consum.
- **REBUTJAR** tot allò que no necessitem.
- **REDUIR** el que necessitem.
- **REUTILITZAR**, canviant els productes d'un sol ús per alternatives reutilitzables i comprar productes de 2a mà.
- **REPARAR** tot el que puguem, allargant el màxim possible la vida útil dels objectes.
- **RECICLAR** allò que no podem rebutjar, reduir, reutilitzar o reparar.

QUÈ PUC FER JO...?

Vegeu fitxa reciclat de materials diversos, a més:

EVITA ELS ARTICLES D'UN SOL ÚS

- Les tovalloletes. Hi ha tovalloletes per a gairebé tot: higièniques, per netejar el bany, els vidres, els mobles, el cuir, el terra, etc. Són totalment innecessàries i quan es tiren pel vàter provoquen greus avaries a la xarxa de sanejament (clavegueres, depuradores, etc.).
- Els bastonets per a les orelles. Poden causar taps o infeccions, i si els tires al vàter, com que són petits i fins, és molt fàcil que s'escapin pels sistemes de filtració de les aigües residuals i vagin a para als rius i al mar. Podeu fer servir una tovalloleta fina o un mocador de tela.
- Les palletes. Realment no les necessites, no es degraden mai i causen dolor i mort a milions d'animals. Només als Estats Units es produeixen 500 milions de palletes cada di



- Les càpsules per a les màquines de cafè. La majoria estan compostes de plàstic i alumini, no són reciclables i se'n consumeixen milers de milions.
- El cafè per emportar. Els gots de cartró tenen cobertura de plàstic, la tapa i els agitadors també són de plàstic. Pren-te la beguda tranquil·lament a la cafeteria.
- Rebutja els sobrets de quètxup, maionesa, porcions individuals de mantega, melmelada, etc.
- Els mocadors de paper. Pots utilitzar mocadors de tela.
- Utilitza productes recarregables: piles (el mercuri que conté una pila de botó té la capacitat de contaminar 600 mil litres d'aigua), portamines, encenedors, subratlladors, bolígrafs, cintes correctores, maquinetes d'afaitar, raspalls de



- Els xampús, els gels, les cremes, etc., de mida petita que et donen als hotels. Pots portar els teus propis productes de neteja personal en envasos recarregables.
- Digues adéu a l'aigua embotellada. Beu de l'aixeta (posa un filtre a casa teva, si vols) i t'estalviaràs una fortuna cada any. Quan surtis, porta amb tu una ampolla d'acer inoxidable per omplir (a Espanya s'utilitzen 5 000 milions d'ampolles d'aigua cada any).
- Cuina! Evita el menjar precuinat i envasat. També guanyaràs en salut.
- Fes servir coberts de veritat.
- Utilitza tovallons de tela.

- Utilitza envasos reutilitzables.
- Evita el paper d'alumini o el film de plàstic per conservar el menjar. Pots substituir el film per un plat o utilitzar pots de vidre. Millor utilitzar les carmanyoles de vidre que les de plàstic. Recorda que les que són aptes per al microones són les classificades amb els codis 2, 4 i 5 (dins d'un triangle format per 3 fletxes).
- No llencis l'oli usat per l'aigüera o vàter. Diposita l'oli en un pot tancat en un punt net o informa't sobre com es recicla a la teva localitat.
- Porta el berenar en un bosseta de tela o en una carmanyola. Així estalvies molts residus de paper d'alumini.
- En lloc dels sucs en bric, pots omplir una ampolla reutilitzable amb aigua o amb sucs espremuts a casa. És una opció més sana i saludable.

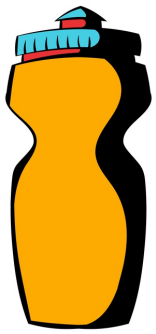

ALTRES FORMES D'EVITAR ELS RESIDUS

- Com a alternativa a les ampolles de gel de dutxa podem utilitzar pastilles de sabó.
- Quan compris un aparell que funcioni amb energia, opta pels que es puguin connectar a la xarxa elèctrica, que tinguin dispositius solars o que funcionin sense piles. Si no hi ha més remei que utilitzar piles, procura sempre que siguin recarregables.

A l'hora de fer regals, opta per obsequis no materials. Et donem algunes idees:



- Entrades per al cinema, el teatre,...
- Una sessió de massatge o una estada en un balneari..
- Un val per un sopar o un dinar.
- Estades en hotels, albergs o càmpings.
- Un viatge.
- Entrades per a museus, concerts o espectacles.
- Regals manuals fets per nosaltres (pòsters amb fotografies, joguines, decoracions,...)
- Abans de comprar un llibre, un CD, un vídeo joc o una pel·lícula,... pots consultar si ho tenen a la teva biblioteca
- Pots llogar o demanar prestada una cosa que utilitzem ocasionalment. Per exemple: la vaixella per a una festa, llibres, pel·lícules, sacs de dormir i tendes de campanya, disfresses, articles esportius, etc

Pensa que si aconseguim allargar la vida dels productes trigaran més temps a convertir-se en residus. Tenim diverses opcions per aconseguir-ho:

- Compra productes duradors i de qualitat. Encara que puguin ser més cars, a la llarga resultaran més econòmics perquè duraran més que els més barats.
- Fes un bon manteniment dels productes i repara'ls quan es facin malbé (per exemple: joguines, mobles, electrodomèstics,...).
- Dona tot allò que no necessitis a qui ho pugui aprofitar (un veí, un amic, una ONG,...).
- Visita els mercats d'intercanvi o de 2a mà. Hi trobaràs música, mobles, roba, articles infantils, esportius, electrodomèstics, etc.

L'ús desmesurat del paper contribueix a una sobreexplotació dels recursos forestals, a l'ús de productes químics contaminants (clor, metalls pesants, sofre,...), i al malbaratament d'aigu el paper, contribuirem a reduir l'impacte amb s estalviarem diners. Et



donem algunes idees:

- Utilitza el paper per les 2 cares: escriu, imprimeix o fotocopia aprofitant-ne les 2 cares. Utilitzaràs la meitat de paper
- Reutilitza el paper: si tens papers escrits per una sola cara i que ja no serveixen, no els llencis, fes-los servir per prendre notes o fer esborranys.
- Calcula el nombre de còpies necessàries i repassa els documents abans d'imprimir-los.
- Utilitza el format electrònic: sempre que puguis, abans d'imprimir qualsevol document o fotografia digital, opta per llegir la informació o veure la foto directament a la pantalla de l'ordinador.
- Podem dir "NO" a la publicitat a les nostres bústies posant un adhesiu perquè no ens hi deixin publicitat.
- Si ens ofereixen publicitat en paper pe



Utilitzem paper reciclat i lliure de clor:

- La fabricació del paper reciclat requereix un 40 % menys d'energia que la fabricació del paper convencional.
- Per fabricar una tona de paper es necessiten aproximadament 15 arbres, 50 mil litres d'aigua i més de 300 kg de petroli.
- Utilitza paper reciclat lliure de clor o amb un certificat ecològic que garanteixi que en la seva producció s'ha minimitzat l'impacte ambiental.
- No hem de rebutjar el paper reciclat pel seu color ni per la falsa idea que no serveix per a la impressora.

ALTERNATIVES PER REDUIR LA PERILLOSITAT DELS RESIDUS

Les piles, els insecticides, les pintures, els dissolvents, els productes de neteja, els aerosols, les coles, etc., contenen elements molt perjudicials per al medi ambient. En alguns casos podem substituir-los per productes menys perjudicials, altres vegades només podem



***Productes de neteja*:**

- Per a la neteja de la llar: frega amb aigua i llimona, vinagre, bòrax o bicarbonat.
- Evita els detergents forts: utilitza sabó natural.
- Com a desembossador: utilitza bicarbonat, vinagre i aigua bullint.
- Per a la neteja dels mobles de fusta: frega amb 1 part de llimona i 2 d'oli d'oliva.

***Plaguicides, insecticides, herbicides i fungicides*:**

- Per a les arnes: utilitza lavanda o fulles de tabac.
- Contra les formigues: llimona amb espècies (clau, pebre, bitxo).
- Contra mosques i mosquits: teles mosquiteres i herbes aromàtiques (menta, romaní, alfàbrega, etc.)
- Contra les plagues del jardí: polvoritza amb aigua sabonosa.

***Aerosols, esprais*:**

- Utilitza polvoritzadors, brotxes i pinzells, barres o tubs per a productes de cosmètica.

***Productes de l'automòbil*:**



- En comptes de pintures amb dissolvents: pintures a l'aigua.
- En comptes de netejar els pinzells amb aiguarràs: neteja'ls amb vinagre calent, aigua i sabó.
- En comptes de coles amb dissolvent: utilitza coles a l'aigua o blanques.
- En comptes de decapants: utilitza rasquetes o paper de vidre.

Productos del automóvil:

- No llencis els olis i anticongelants per clavegueres o desaigües. Porta'ls a la deixalleria. També hi ha gasolineres o mecànics que recullen els olis usats.
- Porta sempre les bateries velles a la deixalleria.

PER SABER-NE MÉS...

- DIRECTIVA (UE) 2019/904 DEL PARLAMENT EUROPEU I DEL CONSELL de 5 de juny de 2019 relativa a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic al medi ambient[1]
- ECOBLOGNONOA
- Vivir sin plástico
- ALARGASCENCIA
- El Plástico Mata
- Ecologismos
- Sin plástico
- La eco cosmopolita

Pel·lícules i vídeos per reflexionar a l'aula:

- The Story of Plastic (curt animat)
- The Story of Plastic (pel·lícula documental)

Directori de botigues a granel

- Tiendas a granel
- Aplicació gratuïta Zero Waste, per a reduir els residus, amb localitzador de botigues a granel zero waste (sense residus) a Espanya